gemeente
Haarlemmermeer

raadsvoorstel

Onderwerp	Ontwerp kadernota sociaal domein 2023-2026
Portefeuillehouder	Fouad Sidali
Steller	Hans Blok
Collegevergadering	25 januari 2022
Raadsvergadering	
Raadsvoorstelnummer	2022.0000058

1. Voorstel

Collegebesluit(en)

Het college besluit de raad voor te stellen om:

1. in te stemmen met dit raadsvoorstel 'Ontwerp kadernota sociaal domein 2023-2026'.

2. Samenvatting

Op 1 januari 2023 loopt de huidige kadernota voor het sociaal domein 'Koersvast, steeds beter' af. In de startnotitie 'Afbakening en inkoop Jeugd en Wmo 2023, Samen op koers' (2021.0002605) hebben we aangekondigd dat we de kadernota voor het sociaal domein voor de periode 2023-2026 actualiseren.
Op grond van artikel 2.2 Jeugdwet (Jw) en artikel 2.1.2 Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) moet de gemeenteraad periodiek een beleidsplan vaststellen voor jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning; dit plan incorporeren we in de kadernota.
We stellen een brede scope voor, dat wil zeggen een kadernota die het gehele sociaal domein bestrijkt. Onder sociaal domein verstaan we concreet de inhoud van de programma's Zorg en Werk en Maatschappelijke Ontwikkeling.
Voor de actualisatie gebruiken we de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie over de jeugdzorg (brief van 7 oktober 2021 met kenmerk 211017) en de aanbevelingen van de visitatiecommissie financiële beheersbaarheid sociaal domein over het sociaal domein (brief van 6 oktober 2021 met kenmerk X.2021.06565).
Bij de actualisatie betrekken we ook de moties 'Grip op het sociaal domein, samen stabiel op koers' en 'Aanbevelingen methode Duisenberg'.
Rode draad in de aanbevelingen en moties is meer richting te geven aan onze koers in het sociaal domein. Vertaald in een ontwerp (technische specificatie) van de kadernota formuleren we dit in de situatie die we in 2026 in het sociaal domein bereikt willen hebben (stip op de horizon), de middellange termijn (2023-2026) maatschappelijke en financiële doelen die we daarvoor stellen en de vertaling hiervan in korte termijn (jaarlijkse) doelstellingen en resultaten. Monitoring met behulp van zinvolle indicatoren en periodieke informatievoorziening over de voortgang aan de raad vormen het sluitstuk.

3. Uitwerking

3.1 Wat willen we bereiken?

Voor de periode 2023-2026 willen we richting bepalen voor het sociaal domein. Richting geven vraagt om kaderstelling door de raad. Dat begint met het laten vaststellen door de raad van het ontwerp (technische specificatie) van de kadernota sociaal domein.

Wat is de aanleiding, context?

Op 1 januari 2023 loopt de huidige kadernota voor het sociaal domein 'Koersvast, steeds beter' af. In de startnotitie 'Afbakening en inkoop Jeugd en Wmo 2023, Samen op koers' (2021.0002605) hebben we aangekondigd dat we de kadernota voor het sociaal domein voor de periode 2023-2026 actualiseren.
Op grond van artikel 2.2 Jw en artikel 2.1.2 Wmo 2015 moet de gemeenteraad periodiek een beleidsplan vaststellen voor de maatschappelijke ondersteuning en de jeugdhulp; dit plan incorporeren we in de kadernota.
Recentelijk heeft de Rekenkamercommissie vijf aanbevelingen gedaan naar aanleiding van het rekenkameronderzoek over de jeugdzorg. Eén van de aanbevelingen is als raad te bepalen waar een goede kadernota aan moet voldoen.
Als het gaat om onze visie in het sociaal domein adviseert de visitatiecommissie om tot prioritering van en meer concrete doelstellingen te komen.
De motie 'Grip op het sociaal domein, samen stabiel op koers' roept op tot meer grip op de financiën in het sociaal domein, nadrukkelijk in samenhang met grip op te behalen maatschappelijke doelen.
De motie 'Aanbevelingen methode Duisenberg' tot slot spoort aan tot het formuleren van doelen en de wijze waarop de raad hierop kan sturen. Dit laatste raakt ook onderwerpen als monitoring en informatievoorziening.

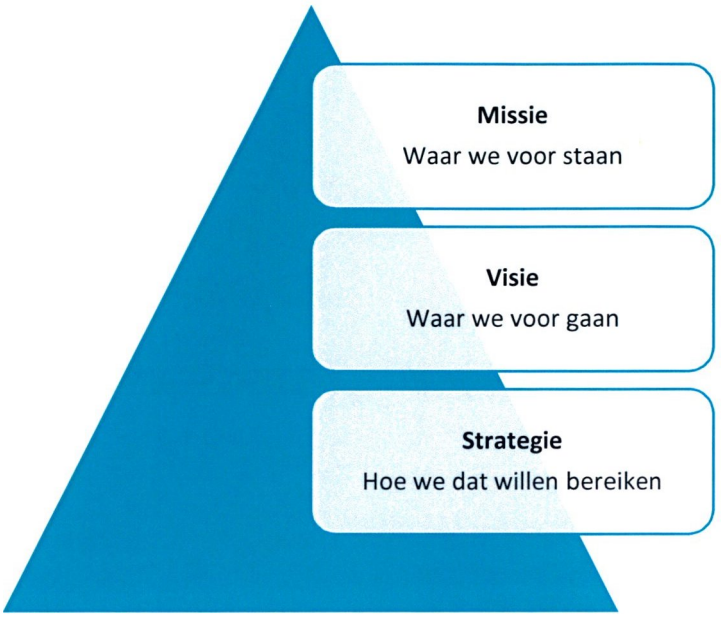
Welk doel wordt nagestreefd?

Het ontwerp (technische specificatie) van de kadernota sociaal domein voor de periode 2023-2026 (zie 3.2) komt tegemoet aan de eerdergenoemde aanbevelingen en moties.

3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

In haar advies 'Decentrale taak is politieke zaak, naar een sturende rol van de gemeenteraad in het sociaal domein' geeft de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) handvatten mee voor kaderstelling door de raad. Over kaderstelling zegt het ROB op pagina 12 van haar advies: 'Gemeentelijke kadernota's zijn bij uitstek de instrumenten waarmee een gemeenteraad de lijnen uit kan zetten waarlangs het college het beleid kan uitwerken en bepalen welke activiteiten het gaat uitvoeren. De gemeenteraad geeft zo sturing aan het beleid en gebruikt ze later als een meetlat om de uitvoering van het college langs te leggen. Kaderstelling is het normeren van het inhoudelijk, financieel en procedureel speelveld waarop het college zijn bestuursbevoegdheden uitoefent. Kaderstelling staat daarmee gelijk aan opdrachtformulering, inclusief randvoorwaarden, waarbinnen het college een bepaald onderwerp uitwerkt (...). In deze definitie staan drie concepten centraal: normeren, opdrachtformulering en randvoorwaarden. Ook adviseert de VNG in de kadernota op te nemen op welke factoren de gemeenteraad wil sturen, indicatoren vast te stellen waarmee bepaald kan worden of de resultaten gehaald worden en het proces aan te geven waarlangs raad en college het beleid volgen en evalueren.'

Kaderstelling is goed weer te geven met een vaak gebruikte piramide waarin de stappen staan beschreven om te komen tot een strategie voor uitvoering van beleid. Figuur 1 is (bewerkt en vereenvoudigd) ontleend aan het advies van de ROB.

Figuur 1 Strategisch plan

Missie, visie en strategie vormen de basis van ons ontwerp:
- We formuleren de missie voor het sociaal domein. Een goede missie is positief, motiveert, inspireert en is uniek.
- We formuleren de visie voor het sociaal domein. Een visie sluit aan bij de missie. Het is geen reëel plan, maar een stip op de horizon.
- We formuleren de strategie voor het sociaal domein. Dit is de route, de weg naar onze eindbestemming: de stip op de horizon. Hiertoe stellen we een beperkt aantal middellange termijn (2023-2026) maatschappelijke en financiële doelen op. We benoemen ook wat we niet meer gaan doen.
- De middellange termijn doelen vertalen we in korte termijn (jaarlijkse) doelstellingen en resultaten, te beginnen met 2023.
- Onderweg meten we of we op de goede weg zijn en in welke mate we onze doelen behalen. Dat doen we met behulp van zinvolle indicatoren.
- Periodiek rapporteren we over de voortgang. We doen dit in een nader te bepalen logische vorm en op een nader te bepalen logisch moment.

Dit is wat we willen gaan doen. Het formuleren van missie, visie en strategie past bij de kaderstellende rol van de raad. De uitvoering van beleid, feitelijk een laag onder de afgebeelde piramide, is de verantwoordelijkheid van het college.
Wij zullen op basis van dit ontwerp de kadernota voor het sociaal domein opstellen en de raad hierbij actief betrekken. We stellen een brede scope voor, dat wil zeggen een kadernota die het gehele sociaal domein bestrijkt. Onder sociaal domein verstaan we concreet de inhoud van de programma's Zorg en Werk en Maatschappelijke Ontwikkeling.

Wat zijn de argumenten?
- Dit raadsvoorstel komt tegemoet aan de aanbevelingen van de rekenkamercommissie, de visitatiecommissie en de moties 'Grip op het sociaal domein, samen stabiel op koers' en 'Aanbevelingen methode Duisenberg als het gaat om kaderstelling,

formuleren van doelstellingen en indicatoren, informatiebehoefte en informatievoorziening en periodieke evaluatie.
- Ook komt het tegemoet aan de wens van de raad om actief betrokken te worden bij de totstandkoming van deze kadernota. Nu gaat het om het ontwerp (technische specificatie), straks om de invulling ervan.
- Aan de hand van dit kader wordt het te zijner tijd makkelijker voor de raad om scherper (meer vraaggericht) haar informatiebehoefte aan te geven. Voor ons wordt het makkelijker onze informatievoorziening hierop in te richten.

Wat zijn de kanttekeningen en risico's?
Er zijn geen vermeldenswaardige kanttekeningen en/of risico's bij de uitvoering van dit voorstel.

3.3 Wat mag het kosten?
Aan de uitvoering van dit voorstel zijn, naast de inzet van beschikbare ambtelijke capaciteit, geen kosten verbonden.

Wat zijn de financiële risico's?
Er zijn geen vermeldenswaardige financiële risico's bij de uitvoering van dit voorstel.

3.4 Wie is daarvoor verantwoordelijk?
De raad is verantwoordelijk voor het stellen van de kaders. Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid. Binnen het college is de portefeuillehouder Zorg, woonbeleid, volksgezondheid, welzijn en sport het eerste aanspreekpunt.

3.5 Welke overige relevante informatie is beschikbaar?
Communicatie
De inhoud van dit raadsvoorstel delen we alvast actief met de Participatieraad.

Participatie
In de dialoogsessie van 13 januari 2022 zijn eerste wensen en suggesties van de raad opgehaald over het ontwerp van de kadernota en participatie. Wij nemen dit mee in de totstandkoming van de kadernota sociaal domein 2023-2026.

3.6 Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?
De raad zal gedurende dit jaar actief betrokken worden bij de totstandkoming van de kadernota sociaal domein. Daartoe wordt nog een planning gemaakt. Uiteindelijk zal het college eind 2022 de kadernota sociaal domein ter besluitvorming aan de raad voorleggen.

4. Ondertekening
Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,

de loco-secretaris, de burgemeester,

b/a

Michiel Ruis P. van de Meulen.

b/a

Marianne Schuurmans-Wijdeven J. Nobel